

Sygn. akt V U 512/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 22 lipca 2014 r. w Kaliszu

odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 11 marca 2014 r. Nr (...)

w sprawie M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 11 marca 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującej M. K. emeryturę poczynając od dnia (...).

UZASADNIENIE

W dniu 14.02.2014 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla M. K..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 11.03.2014 r. w sprawie (...) odmówił M. K. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołująca nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazała 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od tej decyzji M. K. wniosła odwołanie, w którym podniosła, iż wykonywana przez nią praca w okresie od 22.05.1978 r. do 30.06.1983 r. w (...) w ramach zatrudnienia w (...) jako suwnicowa, na którym to stanowisku wykonywała pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia ją do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołująca nie udowodniła 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania M. K..

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca urodziła się dnia (...) Wykazała staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 20 lat 2 miesiące i 12 dni. Organ rentowy uznał odwołującej okres pracy w szczególnych warunkach od 01.08.1984 r. do 31.12.1998 r. w (...) O.w rozmiarze 14 lat 5 miesięcy. Organ rentowy nie uznał odwołującej okresu pracy w szczególnych warunkach w okresie od 22.05.1978 r. do 30.06.1983 r. w (...) w ramach zatrudnienia w (...) na stanowisku suwnicowej.

Odwołująca nie należy do OFE. Odwołująca posiadała status pracownika. Odwołująca obecnie pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy.

W niniejszej sprawie odwołująca zmierzała do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 22.05.1978 r. do 30.06.1983 r. w (...) w ramach zatrudnienia w (...).

Odwołująca w okresie od 22.05.1978 r. do 30.06.1983 r. była zatrudniona w (...) w E. – G.. Ze świadectwa pracy z dnia 28.06.1983 r. wynika, iż zatrudniona była jako suwnicowa. Odwołująca wykonywała pracę suwnicowej co najmniej w okresie od lipca 1978 r. do lipca 1982 r. Była to praca codzienna, wykonywana w pełnym wymiarze czasu. Odwołująca od lipca 1978 r. miała uprawnienia do wykonywania pracy suwnicowej. Od lipca 1982 r. odwołująca z uwagi na ciężę wykonywała lżejszą pracę. Do pracy do Niemiec odwołująca wyjechała w oparciu o umowę zawartą między Polską i NRD z 25.05.1971 r. Okres zatrudnienia odwołującej w NRD organ rentowy uwzględnił do ogólnego stażu pracy.

(dowód: zeznania odwołującej, akta osobowe odwołującej, zeznania świadków R. M. i J. Z.)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział V poz. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze praca maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych - także suwnicowej.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn i kobiety przed ukończeniem 65 i 60 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz. 353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 20 lat dla kobiet i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od 01.01.2013 r. warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest wymagany.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE oraz rozwiązanie stosunku pracy i odwołująca ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 55 roku życia. Odwołująca osiągnęła wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołująca wykazała okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 20 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującej istnieje w Niemczech lecz nie ma dokumentacji sprzed 30 lat. Nie wystawił odwołującej świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach w spornym okresie.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującej nie wystawiono świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach na cały okres zatrudnienia.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołująca wykonywała pracę w szczególnych warunkach jako suwnicowa suwnicy o udźwigu 8-10 ton, oprócz okresu uznanego, co najmniej w okresie od lipca 1978 r. do lipca 1982 r.

Odwołująca wykazała okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd uwzględnił odwołania i orzekł jak w wyroku.